

Komentár Ľuboša Blahu - Koniec Európy: rútime sa do pekla!

Autor: [Ľuboš Blaha](#)

[Transatlantické obchodné a investičné partnerstvo \(TTIP\)](#) je obrovská obchodná dohoda medzi Európskou úniou a Spojenými štátmi americkými, ktorá prinesie doslova neoliberalnú revolúciu.

dnes, 13:00 [Bratislava](#)

[Živá diskusia \(335\)](#)

Komentár Ľuboša Blahu, poslanca NR SR za Smer-SD

aktuality.sk

ilustračné foto

Komentár Ľuboša Blahu: [Vojna na Ukrajine: všetko je inak! >>](#)

Kurča v chlóre, nadopované bravčové bez tuku – [obchodné hity na našom trhu?](#)

[>>](#)

Jej podpísanie bude ako výstrel z akejsi kapitalistickej Auróry a Európa, ako ju poznáme, v podstate prestane existovať. Napriek všetkým tlakom, ktoré v Európe prebiehajú v ostatných troch dekádach, Európa si ešte stále chráni svoj sociálny a environmentálny model. TTIP bude hrobárom tohto modelu.

Americká rakovina

Základný problém TTIP je, že Európa má ďaleko vyššie sociálne, zdravotné a environmentálne štandardy než [USA](#). Americké produkty sa teda na európsky trh zatiaľ nevedia dostať. Napríklad, 70 % amerických potravín obsahuje geneticky modifikované potraviny ([GMO](#)).

Navyše, 40 % amerických potravín obsahuje chemikálie, ktoré narúšajú ľudský hormonálny systém. Viac ako 90 % hovädzieho mäsa v USA je vyprodukované pomocou rastových hormónov, ktoré môžu spôsobovať rakovinu. Európa všetko toto všetko

odmieta. USA sa cítia byť diskriminované. TTIP im môže otvoriť dvere, aby mohli zahltiť Európu svojím, prepytujem, svinstvom.

Dnes totiž v EÚ platí tzv. preventívny prístup pri regulácii zdravotných rizík v potravinárstve. Ak firma chce priniesť na trh produkt, musí dokázať, že je zdravotne nezávadný. V USA je to naopak. Ak tam firma ide na trh s novým produktom, štát nesie bremeno dôkazu.

Dôsledok: americký trh je zaplavený GMO a inými rizikovými potravinami, kým európsky trh nie. Akýkoľvek kompromis v TTIP vždy bude znamenať, že Európa zníži svoje štandardy ochrany a na európsky trh sa dostane rizikový tovar. Aj pri tom najoptimistickejšom scenári budú európski spotrebitelia vystavení americkej rakovine.

TTIP nie je nevinnou dohodou: ide o naše životy a zdravie

To isté platí nielen pre potravinárstvo, ale aj pre kozmetiku a ďalšie priemyselné odvetvia v chemickej výrobe. Kým dnes Európa zakáže kvôli zdravotným rizikám v priemere 1200 zložiek pre používanie kozmetiky, USA ich zakáže približne 12. Ide o neuveriteľný pomer.

Opäť kvôli tomu, že v Európe funguje preventívny princíp (ak nie je istota, či je niečo zdraviu škodlivé, radšej to nepovolíme), kým v USA funguje liberálnejší princíp (ak je len podozrenie, risknime to). Európa sa vystavuje strašidelnému riziku a našim občanom hrozí vážne ohrozenie zdravia. TTIP nie je nevinná obchodná zmluva, ide tu o život.

Deregulácia, ktorú prinesie TTIP, je hrozba nielen pre potravinárstvo či kozmetiku, resp. pre zdravie našich občanov, ale aj pre najdôležitejšie ekonomické a sociálne ukazovatele: zamestnanosť, mzdy, sociálne istoty, hospodársky rast.

Európsky sociálny model na odstrel

Čo sa týka pracovných miest, dokonca aj Európska komisia, ktorá TTIP vyjednáva s Američanmi, pripúšťa, že TTIP pravdepodobne prinesie dlhodobú a významnú „dizlokáciu“ pre európskych pracujúcich, keďže spoločnosti budú stimulované k tomu, aby čerpali tovary a služby od amerických štátov, kde sú pracovné štandardy nižšie a odbory prakticky neexistujú.

O prácu príde veľmi veľa ľudí a čo je ešte horšie, ohrozené budú naše sociálne štandardy v oblasti pracovného práva. Je to podobný príbeh, ako v potravinárstve. Ak sa relatívne vysoké európske sociálne štandardy zamestnancov (minimálna mzda, odvody, sociálne istoty, nemocenské, dovolenky, spoluúčasť na rozhodovaní atď.) dostanú do priamej konkurencie s liberálnymi americkými štandardmi, americké firmy budú jasne zvýhodnené – ich produkty sú vďaka absencii sociálneho zákonodarstva lacnejšie.

Aká bude odpoveď politikov? Európa musí znižovať sociálne štandardy, aby vedela konkurovať. A nakoniec budú o pár rokov všetci robiť ako v Amerike, bez sociálnej

ochrany, bez akýchkoľvek práv, bez akejkoľvek stability. A o pár desaťročí budeme úplne všetci robiť ako v Číne či Hondurase: ako takí otroci.

To isté platí aj pre environmentálne normy v Európe, ktoré sú ďaleko vyššie ako v USA. TTIP bude znamenať koniec zelenej Európy. Táto megalomanská dohoda roztočí tie najobľudnejšie „preteky ku dnu“ a už ich viac žiaden štát nebude môcť zvrátiť: dohoda TTIP bude mať prednosť pred vnútorným právom. Rútime sa v Európe do pekla, z ktorého nebude cesty späť!

Ohrozenie suverenity štátu

TTIP otvorí dvere aj pre ďalšiu privatizáciu vo verejnom sektore, napríklad v zdravotníctve. Problém je najmä v tom, že proces privatizácie sa prakticky nedá zvrátiť. Ak nejaká pravicová vláda povedzme sprivatizuje zdravotníctvo, nasledovné (ľavicové) vlády majú veľmi obmedzené možnosti túto politiku zmeniť.

Výborným príkladom je práve Slovensko, ktoré sa snažilo zvrátiť privatizáciu zdravotného poistenia a zakázalo súkromným korporáciám tvoriť z povinných odvodov pacientov zisky. Výsledkom bola žaloba na Slovensko. TTIP presne pre tento druh tlaku korporácií vytvára podmienky.

Opakujem: Európa sa vystavuje riziku kolonizácie americkými, respektíve nadnárodnými korporáciami. Štáty sa dostanú do úlohy štatistov. Alebo sa chce niekto púšťať do tisícky súdnych sporov s americkými nadnárodnými korporáciami, ktoré platia najlepších právnikov sveta?

Pomocou právnych kľučiek sú schopní vyhlásiť krajinu za zbankrotovanú (viď aktuálny prípad Argentíny), skorumpované arbitrážne sudy nie sú zárukou štátnej suverenity. Štáty sa stanú úplne bezmocné a prídu o akúkoľvek suverenitu.

Rokovania o dohode sú netransparentné a nedemokratické

Na záver to najlepšie: o TTIP sa na základe rozhodnutia [EÚ](#) rokuje tajne. S vylúčením verejnosti. Korporácie, firmy, biznis, banky majú prístup. Občania a ich zástupcovia nie. Ako predstaviteľ slovenského parlamentu nemám právo vedieť, čo je obsahom rokovaní a aké sú výsledné dohody. Musím slepo dôverovať úradníkom v Európskej komisii, ktorých čiastočne môžu korigovať úradníci z ministerstiev členských štátov.

O najdôležitejšej dohode Európy, ktorá môže zmeniť našu budúcnosť viac než čokoľvek iné okrem vojny, sa rozhoduje nedemokraticky, bez občanov. O nás bez nás. Ktovie, či niektoré tajné rokovania neprebiehajú aj v Mníchove. Bolo by to symptomatické: taká ďalšia mníchovská dohoda.

Rusofóbia ako zámienka

Všeobecná zhoda panuje v tom, že USA získa z dohody viac ako EÚ. Otázka znie, prečo by mala chcieť EÚ takúto dohodu podpísať. Kritika v Európe rastie a zodpovední úradníci

sa čoraz citeľnejšie boja, že s TTIP to nakoniec dopadne ako s dohodou ACTA, ktorú napokon kvôli tlaku verejnosti Európsky parlament zablokoval. To môže EP urobiť aj v prípade TTIP.

Ako ale prinútiť Európanov, aby TTIP bez reptania podporili. Už som o tom písal: treba vyvolať strach, v tomto prípade strach z Ruska. Aj túto príchuť má dnešný spor o Ukrajinu. Takto totiž funguje kapitalizmus: kanadská analytička Naomi Kleinová v tejto súvislosti hovorí o katastrofickom kapitalizme (disaster capitalism). Treba vyvolať katastrofy v podobe vojen či sociálnych otrasov, aby sa ľudia nebránili nesociálnym reformám, ktoré by bez pocitu ohrozenia nikdy nepodporili.

Bombardovanie Iraku v mene ziskov korporácií, katastrofálna dlhová kríza v mene privatizácie Európy, rusofóbia a energetické špekulácie v mene bridlicového plynu z USA a podpisu TTIP. To všetko nie je náhoda, ale stratégia. Ide o veľa: posledná borba vzplála.

Ostáva už len záverečná otázka: naletíme?

Wake up, Europe!

Kompletná analýza Ľuboša Blahu o TTIP je uverejnená na stránke www.noveslovo.sk.

Zdroj: Ľuboš Blaha, Aktuality.sk Foto: Dreamstime